

SEÇİM ÇEVİRİMLERİ TEORİLERİ ÜZERİNE BİR LİTERATÜR TARAMASI

Kafkas Üniversitesi
İktisadi ve İdari
Bilimler Fakültesi
KAÜİİBFD
Cilt, 7, Sayı 13, 2016
ISSN: 1309 – 4289
E – ISSN: 2149-9136

Makale Gönderim Tarihi: 07.09.2015

Yayıma Kabul Tarihi: 08.11.2015

O. Cenk KANCA
Yrd. Doç. Dr.
Atatürk Üniversitesi,
Erzurum Meslek Yüksekokulu
osmancenkkanca@hotmail.com

ÖZ| Bu çalışma, Seçim Çevrimleri Teorileri'nin tespitine yönelik olarak yakın geçmişte yapılmış olan ampirik çalışmaların taraması niteliğindedir. Burada amaç, politika ile ekonomi arasındaki ölçülebilir ilişkileri ortaya koymaktır. Çalışmada önce Seçim Çevrimleri Teorileri'nin kuramsal çerçevesi incelenmiş sonra konu kapsamında yapılmış ampirik çalışmalar üzerinde durulmuştur. Literatür taraması, Türkiye ekonomisi ve yabancı ülke ekonomileri için yapılan çalışmalar şeklinde iki ana başlık altında gerçekleştirilmiştir. Çalışmada, seçim çevrimlerinin oluşumunun sebepleri ve sonuçlarının ülkelerin yapısına göre farklılık gösterdiği ortaya konmuştur. Çalışma bu yönüyle ileride politika ve ekonomi arasındaki ilişkiyi irdelenecek ampirik çalışmalar için kaynak niteliğindedir.

Anahtar Sözcükler: Seçim Çevrimleri Teorileri,
Politik Faktörler, Seçim Ekonomisi.

Jel Kodu: E32, G18

Türü: Derleme

DOI:10.9775/kauibfd.2016.019

Atıfta bulunmak için: KANCA, O. C. (2016) "Seçim Çevrimleri Teorileri Üzerine Bir Literatür Taraması" *KAÜİİBFD* 7(13), 397-420.

A LITERATURE REVIEW ON ELECTION CYCLES THEORIES

Kafkas University
Economics and
Administrative Sciences
Faculty
KAUJEASF
Vol. 7, Issue 13, 2016
ISSN: 1309 – 4289
E – ISSN: 2149-
9136

Article Submission Date: 07.09.2015

Accepted Date:08.11.2015

O. Cenk KANCA
Assistant Professor
Atatürk University,
Erzurum Vocational School
osmancenkkanca@hotmail.com

ABSTRACT | This study has the scanning characteristic of empirical studies made for the determination of Election Cycles Theories in the recent past. The aim here is to determine the measurable relation between policy and economy. In the study, theoretical framework of Election Cycles Theories was examined firstly, and then empirical studies made within the scope of the subject were dwelled on. Literature review was carried out under two main headings in studies conducted in the form of Turkish economy and foreign country economies. In this study, it has been revealed that the reasons and results of the Election Cycles formation show differences according to the structure of the countries. In this regard, the study has welding quality for the theoretical studies which will analyse the relationship between policy and economy.

Key Words: Election Cycles Theories, Political Factors, Election Economy.

Jel Code: E32, G18

Type: Review

Cite this Paper: KANCA, O. C. (2016) “A Literature Review On Election Cycles Theories”
KAUJEASF 7(13), 397-420.

1. GİRİŞ

Seçim Çevrimleri Teorileri literatürdeki yerini, Anayasal İktisat kuramının 1980’li yıllardaki uzantısı olan “Kamu Tercih Teorisi” içinde bulmaktadır. Seçim Çevrimleri Teorilerinin çıkış noktası, ekonomide oluşan devresel salınlara alternatif bir yaklaşım sunabilmektir. Burada, politika amaç ve araçları ile siyasetçiler (iktidar ve muhalefet) arasındaki karşılıklı ilişkiden hareketle, ekonomi-siyaset arasındaki ilintiler açıklanmaya çalışılmaktadır. Siyaset ile makro iktisadi gidişat arasındaki bağıntı, ekonomik şartların seçimlerin kazanılması veya kaybedilmesi konusundaki etkinliğiyle kurulmaktadır. Seçim Çevrimleri Teorilerinin özünde, siyasi partilerin esas amacının iktidara gelmek ve/veya iktidarını daimi kılmak düşüncesi vardır. Buna göre iktidar, yeniden seçilebilme ihtimalini kesinleştirmek amacıyla, para arzı, kamu harcamaları gibi para ve maliye politikası araçlarını manipüle edebilir. Oylarını artırmayı amaçlayan iktidar, seçimler öncesi genişletici, seçimlerden sonra ise daraltıcı ekonomi politikaların ifası neticesinde; enflasyon, işsizlik ve büyüme oranı gibi makroekonomik değişkenlerde (politika amaçlarında) devresel salınlara sebebiyet verebilmektedir.

Bu çalışma, Seçim Çevrimleri Teorileri’ne ilişkin literatürün taranması amacı ile hazırlanmıştır. Öncelikle, Seçim Çevrimleri Teorileri ile ilgili modeller konusunda teorik çerçeve incelenmektedir. Daha sonra, bu konudaki literatürün zenginliği nedeniyle bu alandaki çalışmalar incelenirken bir sınıflandırma yapılmış ve çalışmalar Türkiye ekonomisi ve yabancı ülke ekonomileri için yapılan çalışmalar şeklinde iki ana başlıkta incelenmiştir. Son olarak, sonuç bölümünde genel bir değerlendirme yapılmıştır.

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

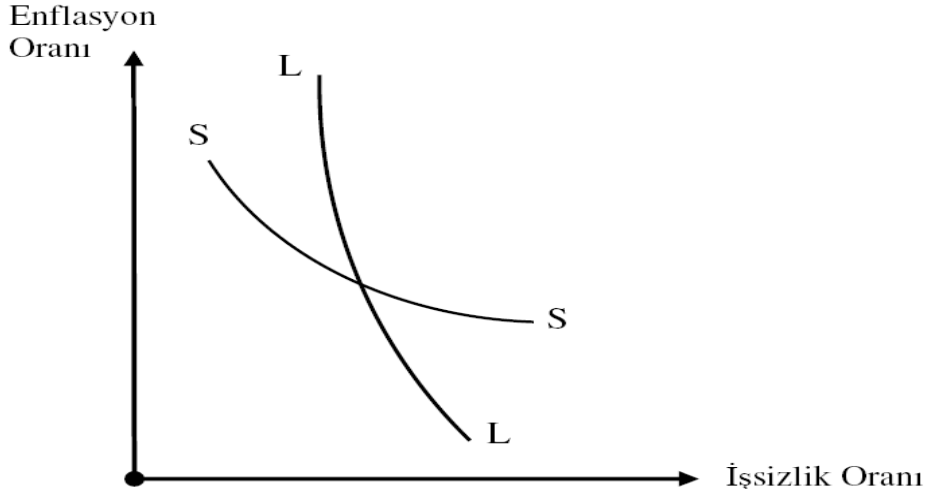
Son yıllarda ekonomik dalgalanmaların gerisinde yatan nedenin politik faaliyetler olduğuna ilişkin iddialar politik iktisatçılardan gelmiştir. Bu çerçevede, Seçim çevrimleri, iktidardaki politikacıların yeniden seçilme şanslarını garantileyebilmek için birtakım para ve maliye politikalarıyla ekonomiyi yönlendirme hareketi sonucu oluşmaktadır (Kurdoğlu, 1982: 10). Söz konusu teorilere göre, yeniden seçilme amacı güden politikacılar ekonomiyi yönlendirebilmekte, hatta seçimden hemen önce, iktisadi genişleme yaratmak amacıyla makroekonomik politikalar üzerinde oynamalar yapabilmektedirler (Mızrak ve Eroğlu, 1997: 41). Bu süreçte politikacılar yeniden seçilme olasılıklarını arttırmaya yönelik olarak, seçim gününe kadar vergileri azaltma, kamu harcamalarını ve özellikle transfer harcamalarını arttırma ve para arzını arttırma gibi genişletici politikalar uygulayabilirler ve bu da ekonominin uyarılmasına yol açabilir. Bu tür aldatici ve yapay genişletici politikaların işsizliğin azalması, faizlerin düşmesi vb. gibi önemli politik sonuçları olabilmektedir. Seçimden hemen sonra ise politikacılar (hükümet), seçim

öncesini telafi maksadıyla, politikaların yol açtığı yüksek enflasyonu sınırlayabilmek amacıyla, vergileri arttırıp, harcamalarda ise kısıntı yapma yoluna gidebilirler. Bu politik hareketler, sonuçta doğal olarak münazaralı bir ekonomik döngünün işlenmesine sebebiyet verebilmektedir (Oktar, 1996: 5-6).

Seçim Çevrimleri Teorilerinin oluşumunda ilk katkısı Kalecki (1943) yapmıştır (Feiwel, 1974: 21) ve bu konudaki literatürde genellikle iki tür dalgalanmadan bahsedilmektedir. Bunlardan birincisi, “Oportünistik (fırsatçı) Seçim Çevrimleri Teorileri”, ikincisi ise, “Partizan (ideolojik) Seçim Çevrimleri Teorileri”dir. Bu modellerde kendi içerisinde geleneksel ve rasyonel ayırım çerçevesinde gelişmiştir.

Nordhaus’un (1975) Fırsatçı (oportünist) Seçim Çevrimleri Teorisi şu varsayımlara dayanır (Erdoğan, 2004: 54); (i) Phillips eğrisi geçerlidir. Yani enflasyon ve işsizlik arasında ters yönlü bir ilişki söz konusudur, (ii) Seçmenler politik miyoptur (ileriye göremezler), sistematik olarak kandırılmaları mümkündür, (iii) Seçmenlerin beklentileri yönlendirmeye açıktır, (iv) Seçimlerin zamanlaması dışsal durumdur. Seçim Çevrimleri Teorisi’nin bazı uzantılarında (Takatoshi, 1990: 135) ise, seçimlerin zamanlamasının içsel olabileceği ifade edilmektedir. Örneğin, Türkiye’de sıkça olduğu gibi iktidarlar yeniden seçilme şanslarını yüksek gördüklerinde erken seçim çağrısında bulunurlar, (v) İktidarlar, tamamen güdümündeki genişletici para ve maliye politikaları yürürlüğe koyarak seçmen kararlarını kendi taraflarına çekebilirler. Nordhaus’un (1975) yaklaşımı çerçevesinde kısa ve uzun dönem enflasyon- işsizlik mübadelesi Şekil 1 yardımıyla açıklanmaya çalışılmaktadır.

Şekil 1: Kısa-Uzun Dönem Enflasyon-İşsizlik Salınımı

Kaynak: Nordhaus, 1975: 171.

Şekil 1’de (L-L) uzun dönem Phillips eğrisini, (S-S) ise kısa dönem Phillips eğrisini göstermektedir. (S-S) kısa dönem Philips eğrisi enflasyon ile işsizlik arasındaki ters ilişkiyi göstermektedir. Yani, enflasyonu düşürmek için işsizliği arttırmak ya da işsizliği azaltmak için enflasyonu çıkarmak gerekmektedir.

1970’li yıllarda keynesyen iktisatçılar işsizlik oranını düşük tutabilmek için sürekli yüksek enflasyon oranına maruz kalılabileceğini iddia etmişlerdir. Ancak, Friedman ve Phelps (1967) yaptıkları çalışmalar ile bu tezin uzun dönemde geçerli olmayacağı ve uzun dönemde Phillips eğrisinin (L-L) şeklinde olacağını iddia etmişlerdir. Bu durumda, uzun dönemde enflasyon ile işsizlik arasındaki mübadele (trade off) ortadan kalkacağı için iktidar bu mübadeleyi seçim (manipülatif) amaçlı kullanamayacak ve Nordhaus’un ortaya koyduğu model kısa dönem için geçerli olacaktır.

Geleneksel Partizan Seçim Çevrimleri Teorisi ise, siyasal partileri sol ve sağ olarak kategorize etmektedir. Partizan teoriye göre; sol partiler işçilerin çıkarları ile sağ partiler ise girişimcilerin karları (menfaatleri) ile ilgilenmektedirler. Bu çıkarları gerçekleştirmek amacıyla Partizan Teori; sol bir partinin enflasyondan daha çok işsizliğe öncelik vereceğini ve büyüme-refahın sağlanmasında genişletici para ve maliye politikalarına öncelik verileceğini vurgulamaktadır.

Sağ partiler ise, işsizlikten daha çok fiyat istikrarına öncelik verecek, para ve maliye politikası ise sol bir partinin olduğu kadar genişletici uygulanmayacaktır (Hallerberg ve Souza, 2000). Diğer bir söylemle, sol iktidarlar zamanında bütçe açıklarının daha yüksek olacağı, sağ iktidarlar zamanında ise, açıkların daha düşük olacağı varsayılmaktadır.

Seçmenlerin miyop (uzak geçmişi unutmuş) olduğu varsayımı bu teoride gerekli değildir. Bunun tersine, seçmenlerin oy verirken partiler arasındaki ideolojik farkı gözecekleri umulmaktadır (Imbeau ve Chenard, 2002).

Partizanca davranan iktidar, temsil ettiği seçmen gruplarının fikrine politikalarında öncülük vermektedir. Hibbs ve Alesina iktidarın enflasyon ve işsizlik kombinasyonunu oluşturmada ideolojilerin baskın olduğunu ifade etmektedirler. Zira, iktidarlar partizanca davranarak kendi seçmenle gruplarının taleplerini karşılama amacı gütmektedirler (Oktar, 1996).

Bu bağlamda, Hibbs (1977) partileri ideolojilerine göre, “sosyalist”, “muhafazakâr” ve “merkez” partisi olmak üzere üçe ayırmıştır. Seçmenlerin tercihleri ve parti fikirleri baz alınarak partilerin uygulayacakları ekonomi politikası öncelikleri Tablo 1’de özetlenmektedir.

Tablo 1: Siyasi Partilerin İktisadi Amaçlarının Öncelikleri

Amaçların Önem Sırası		Sosyalist (İşçi)	Merkez	Muhafazakâr
	1	Tam İstihdam	Fiyat İstikrarı	Fiyat İstikrarı
	2	Gelir dağılımının dengelenmesi	Ekonomik Büyüme	Dış Ödemeler dengesi
	3	Ekonomik büyüme	Tam İstihdam	Ekonomik büyüme
	4	Fiyat istikrarı	Gelir dağılımının dengelenmesi	Tam istihdam
	5	Dış ödemeler dengesi	Dış ödemeler dengesi	Gelir dağılımının dengelenmesi

Kaynak: Hibbs; 1977: 1471.

Tablo 1’de, iktidarların iktisat politikası hedeflerinin oluşturulmasında partilerin ideolojik yapılanmalarının önemli bir faktör olduğu göze çarpmaktadır. Tabloya göre, dar gelirli ve ücretli kesimi önceliklerine alan sol (sosyalist ve işçi) partiler tam istihdamı ilke olarak ön planda tutmaktadırlar. Yüksek gelir gruplarını kendilerine hedef seçmen olarak gören sağ kanat (muhafazakâr) partiler ise fiyat istikrarının tesisini temel öncelik olarak görmektedirler. Son olarak, merkez partileri ise fiyat istikrarı bazında sağ partilere, tam istihdam anlamında ise sol partilerle benzerlik taşımaktadırlar.

Oportünistik seçim çevrimlerinin diğer bir kolu olan Rasyonel Oportünistik Seçim Çevrimleri Teorilerinin ortaya koyduğu önemli noktalar şu şekilde belirtilebilir (Alesina ve Roubini, 1992: 4);

— Rasyonel Oportünistik Seçim Çevrimleri Teorilerinde de Geleneksel Oportünistik Seçim Çevrimleri teorilerinde olduğu gibi, fırsatçı salınımların sürekli olacağı varsayılmakta, ancak toplam milli hasıla ve işsizlikte düzenli dalgalanmalar olmayacağı, seçmen kitlesinin ve ekonomik karar birimlerinin rasyonel tavır sergilediği ve bu durumun da politikacıların fırsatçı davranma ihtimallerine sekte vurduğu öne sürülmektedir. Öte yandan; politikacılar, yine de seçim öncesinde, para basmayı veya vergi artışlarında erteleme yaparak popülaritelerini (seçmene sevimli görünmek) artırmak isterler.

— Seçmenler, kişisel çıkarlarını maksimum kılmayı istemekle birlikte aynı beklenen faydaya sahiptir. Enflasyon beklentileri rasyoneldir.

— Seçimler sonrasında, politik iktidarlar, seçimler öncesinde bozulan ekonomik dengeleri tamir etme amaçlı daraltıcı para ve maliye politikalarına yönelmeyi tercih etmektedirler.

Rasyonel partizan modellerin ise ulaştığı bazı önemli sonuçlar aşağıdaki noktalarda toplanabilir (Snowdon ve Vane, 1999: 23);

— Ekonomi, beklentilerle uyarlanmış Phillips Eğrisi ile tanımlanmaktadır. Merkez sağ ideolojili bir parti iktidar olduğunda, işsizlik düzeyinde geçici bir yükseliş, buna karşın, merkez sol ideolojili parti hükümet olduğunda, enflasyon oranlarında yükselme eğilimi ile birlikte, hasıla ve istihdam düzeyinde artış oluşur. Seçim yarışının ideolojik farklılıkları keskin olan iki parti arasında geçmesi halinde seçim sonuçlarına ilişkin belirsizlik artar. Böyle bir ortamda hasıla ve istihdam düzeyinin nasıl bir seyir izleyeceğini tahminlemek kolay değildir.

— Enflasyon beklentileri rasyoneldir. Politika yapıcılar, maliye ve para politikasını kullanarak, toplam talep üzerinde ayarlamalar yaparak direkt olarak enflasyonu kontrol edebilirler. Yukarıdaki maddede ifade edilen reel etkiler geçici bir özelliğe sahiptir. Çünkü, rasyonel partizan modellere göre, enflasyonist beklentiler ayarlandıkça, hasıla artışı ve istihdam düzeyi iktidar döneminin ikinci yarısında doğal düzeyine yönelir. Ancak, merkez sola mensup partinin iktidarında enflasyon oranı, seçim zamanındaki oranına kıyasla yüksekliğini korur.

— Geleneksel modellerin aksine, rasyonel partizan modellere göre, hasıla ve istihdam değişkenlerinin olağan gidişatında politik etkenlerden menşei sapma eğilimi daimi değildir. İktidar döneminin ikinci yarısında reel makroekonomik değişkenler normal seyrine dönerler.

3. LİTERATÜR TARAMASI

Seçim çevrimleri teorilerinin genel kuramı ya da çerçevesi (kökenleri) Kalecki tarafından şekillenmiştir (Kalecki, 1943: 322–331). Bununla birlikte, konuyla ilgili literatür yaygın olarak, politikacıların siyasi menfaatleri için ekonomiyi kendi amaçları doğrultusunda yönlendirebileceğini tartışan kamu tercihi teorisyenleri tarafından sahiplenilmiş ve çok sayıda çalışma yapılmıştır. Bu sebeple, çalışmada, ilgili literatürün zenginliği nedeniyle bu alandaki çalışmalar incelenirken bir sınıflandırma gerekli görülmüş ve çalışmalar Türkiye ekonomisi ve yabancı ülkelerin ekonomileri için yapılan çalışmalar olarak ikiye ayrılmıştır.

3.1. Türkiye Ekonomisi İçin Yapılan Çalışmalar

Geçmişten günümüze çok sayıda çalışmada farklı kıstaslar (değişkenler) seçim çevrimlerinin oluşumunun aktörleri olarak değerlendirilmiştir. Bu tür çevrimlerin tarihi seyrine bakıldığında, değişik dönemlerde, coğrafyalarda ve Türkiye’de yapılan incelemelerde belirlenen değişkenlerin; politika ve ekonomi ilişkisinin anlaşılması açısından son derece önemli olduğu görülmektedir. Ancak, Türkiye’de seçim çevrimlerini ortaya koyan ampirik çalışmalar aşağıda görüldüğü üzere nispi olarak oldukça sınırlıdır.

Gürkan ve Kasnakoğlu (1991), 1962-1983 dönemini kapsayan

çalışmalarında seçimleri bağımsız değişken olarak kullanmışlar ve tarım ürünlerine verilen destekleri ise bağımlı değişken olarak kullanarak doğrusal olmayan regresyon yöntemi ile tahminlerde bulunmuşlardır. Tahmin sonuçları, yalnızca buğday ürünü için politik devresel hareketleri destekler nitelikte bulunmuş ve ayrıca tütün hariç diğer ürünlere verilen kamu desteğinin askeri yönetimlerde azaldığını göstermiştir. Çarkoğlu (1995), 1950-1994 dönemini kapsayan çalışmasında kukla değişken olarak aldığı seçimlerin; bazı tarım ürünlerinde, enflasyon, işsizlik ve GSYİH üzerinde etkisinin olup olmadığını ARIMA yöntemi ile analiz etmiştir. Sonuçlara göre, buğday, pamuk, ve enflasyon değişkeni için politik konjonktür dalgalanmalara rastlanılmıştır. Sayan ve Berument (1997), 1957-1994 yıllarını kapsayan çalışmalarında hükümetlerin politik eğilimlerini ve seçimle gelip gelmediklerini kontrol eden kukla değişkenlerini bağımsız, M1 para arzının artış oranını ise bağımlı değişken olarak kullanmışlardır. Mccallum otoregresif modelin kullanıldığı çalışmada regresyon analizi yapılmış ve farklı ideolojileri savunan siyasi partilerin popüler ekonomik politikaları konusunda birbirlerine yaklaşıma eğilimlerinde oldukları tespit edilmiştir.

Güvel (1998), 1987-1997 dönemini kapsayan çalışmasında seçimleri ve diğer politik gelişmeleri bağımsız, reel toplam hasıla düzeyini ise bağımlı değişken olarak kullanmıştır. EKK yönteminin kullanıldığı çalışmada Türkiye Ekonomisi'nin kısa dönemde Keynesyen hipotezlerle tutarlılık sergilediği sonucuna varılmıştır. Bu bağlamda, Türkiye'de reel para talebi ve reel kamu harcamaları reel GSYİH'yı etkilemektedir. Son olarak çalışmada, politik faktörlerin etkisi, özellikle de politik iktidarın yapısının hem makroekonomik politikaların belirlenmesi üzerinde hem de makroekonomik olaylar üzerinde hiç etkili görünmediği kanaatine varılmıştır.

Bakırtaş (1998), 1984-1995 dönemini kapsayan çalışmasında, seçim öncesi ve sonrası dönemde kamu toptan eşya fiyatları ile ekonomi genelindeki fiyatların seçimler üzerindeki etkisini Tablo Oran Analizi yaklaşımı çerçevesinde ele almıştır. Çalışmada fiyatlar genel düzeyinin, KİT'lerin kâr/zararlarının, kamudaki personel sayısının, konsolide bütçe yatırım harcamalarının ve kamu kesimi personel harcamalarının seçimlerle ilintilendirilmesi yapılmış, kamu kesimi genişliği ve ekonomideki istikrarsızlıkların, seçimlerle sıkı bir ilişki içinde oldukları tespit edilmiştir. Akgün (1999), 1945-1995 dönemini içeren çalışmasında, makroekonomik koşullar ve oy arasındaki ilişkileri araştırmıştır. Bağımsız değişken olarak kullanılan enflasyon oranı, milli gelir büyüme hızı ve iktidar partisinin bir önceki seçimde aldığı oy yüzdesi ile seçimlerde ilgili partinin oyundaki mutlak artış/azalış miktarı olarak tanımlanan bağımlı değişkenin regresyon yöntemi ile tahminine dayanarak açıklanmaya çalışılmıştır. Sonuç olarak, hükümetteki

partilerin oyu, ekonomideki fiyat hareketlerine bağlı olduğu bulgusuna varılmıştır. Yamak ve Yamak (1999), 1953-1992 dönemini kapsayan çalışmalarında seçim öncesi, seçim yılı ve seçim sonrası yıl; enflasyon, büyüme, parasal büyüklükler, bütçe giderleri, bütçe gelirleri, istihdam ve maaş-ücretleri tablo oran analizi yardımıyla irdelemişlerdir. Elde edilen sonuçlara göre, Türkiye’de seçim öncesi genişletici, seçim sonrası daraltıcı politikalar uygulanmıştır sonucuna varılmıştır.

Tutar ve Tansel (2000), 1960-1997 dönemini içeren çalışmalarında bağımsız değişken olarak seçimleri, bağımlı değişken olarak ise cari, yatırım, transfer harcamalarını ve GSMH’yi kullanmışlardır. Regresyon yöntemi ile yapılan tahminlerde seçimlerden önce bütçe açığının arttığı sonucuna varılmıştır. Yine aynı şekilde Telatar (2000), 1986-1997 dönemini kapsayan çalışmasında iki değişkenli eşanlı denklem sistemini kullanmış ve bu denklem sistemlerinin birinde seçimler bağımlı, enflasyon oranı bağımsız değişken olarak alınmıştır. Diğer denklemde ise tam tersi durum değerlendirilmiştir. EKK yöntemi ile yapılan tahminlerde enflasyon ile seçim zamanlaması arasında karşılıklı bir ilişkinin olmadığı neticesine varılmıştır.

Telatar (2001), 1986-1997 dönemini kapsayan çalışmasında seçim dönemlerini bağımlı, para ve maliye politikası enstrümanlarını ise bağımsız değişken olarak kullanmıştır. Logit ve Probit modellerin kullanıldığı çalışmada, hükümetlerin seçim öncesi dönemde kamu harcamalarını ve para arzını artırdıkları sonucuna ulaşılmıştır. Onur (2001), 1950-2000 dönemini içeren çalışmasında genel seçimleri bağımsız değişken; büyüme, işsizlik oranı, enflasyon oranı, emisyon hacmi, bütçe açığı, para büyümesi, vergiler, transferler ve hükümet harcamalarını bağımlı değişken olarak kullanarak Alesina, Cohen ve Roubini’nin modelini panel regresyon yöntemi ile test etmiştir. Sonuç olarak, genel seçimlerin bütçe açıkları üzerinde etkisinin var olduğu ve seçimlerin makroekonomik değişkenleri etkileyerek, ekonomi aleyhine sonuçlar yarattığı bulunmuştur. Onur (2002), 1975-2000 dönemini içeren çalışmasında yine aynı şekilde seçimleri bağımsız, kamu giderleri, kamu açıkları, iç borçlanma ve dış borçlanma değişkenleri ise bağımlı değişken olarak kullanarak otoregresif model kurarak panel regresyon yöntemi ile tahminlerde bulunmuştur. Çalışmada, Türkiye’de politik bütçe döngülerinin varlığına ilişkin bulgulara rastlanmıştır.

Telatar (2003), 1986-1997 dönemini esas alarak Probit ve Logit modellerin yardımı ile M1 değişkenine ilişkin aylık verileri test ederek Türkiye’de hükümetlerin yeniden seçilebilmek amacıyla seçim dönemlerinde genişletici talep politikalarına başvurduğu diğer bir ifade ile reel para arzını arttırdıklarını saptamıştır. Akçoroğlu ve Yurdakul (2004), 1987-2003 dönemini kapsayan çalışmalarında seçimleri ve çeşitli ideolojilere sahip partileri

bağımsız; enflasyon oranı ve bütçe açığının GSMH'ya oranını ise bağımlı değişken olarak kullanarak bir model kurmuştur. EKK yönteminin kullanıldığı çalışmada bütçe açıklarının genel seçim dönemlerinde arttığı ve makroekonomik performans üzerinde partizan bir etkinin olmadığı neticesine varılmıştır. Bakırtaş ve Koyuncu (2005), 1987-2003 dönemini kapsayan çalışmalarında seçimleri bağımsız; enflasyon, GSYİH, M1, BAFO (bankalar arası faiz oranı), Kamu Kesimi Nihai Tüketim Harcamalarını ise bağımlı değişken olarak modele katmışlardır. Sınırlandırılmış otoregresif modelin kullanıldığı ve EKK yönteminin esas alındığı çalışmada politik konjonktür salınımlarının GSYİH ve KKNTH (kamu kesimi nihai tüketim harcamaları) için geçerli ancak M1, BAFO, enflasyon için geçerli olmadığı bulunmuştur.

Saraç (2005), 1980-2004 dönemini içeren çalışmasında, tablo oran analizi yardımıyla genel seçim dönemlerindeki, konsolide bütçe açığı, Merkez Bankası kredileri, emisyon hacmi, konsolide bütçe gider ve gelirleri, kamu sektöründe çalışanların sayısı, tarımsal ortalama ürün fiyatlarının salınımını irdelemiştir. Sonuç olarak, 1987, 1991, 1995, 1999 ve 2002 genel seçimlerinde politik konjonktür dalgalanmalarına rastlanmıştır. Asutay (2005), 1986-2002 dönemini esas alarak M1 değişkenine ilişkin aylık verileri test etmiştir. Çalışmanın sonuçları, Türkiye'de fırsatçı parasal konjonktür hareketlerinin varlığını ve Nordhaus tarafından geliştirilen fırsatçı modelin geçerliliğini kanıtlar niteliktedir. Bahçe (2006), 1980-2006 dönemini kapsayan çalışmasında genel seçimleri bağımsız; GSYİH, KKNTH (kamu kesimi nihai tüketim harcamaları), BAFO (bankalar arası faiz oranı), M1, enflasyon oranını ise bağımlı değişken olarak kullandığı çalışmasında içsel seçim zamanlaması modelini kullanarak EKK yöntemi ile analizini yapmıştır. BAFO değişkeninin seçimlere en hızlı tepki veren değişken olduğu bulunmuştur. Enflasyon oranında da seçim zamanlarında politik konjonktür dalgalanmaların ortaya çıktığı tespit edilmiştir.

Savaşan ve Dursun (2006), 1983-1998 dönemini içeren çalışmalarında seçim dönemlerini ve partileri bağımsız, çeşitli harcama kalemlerini bağımlı değişken olarak modele dahil etmişlerdir. Havuzlanmış regresyon modelinin kullanıldığı çalışmada, politik konjonktür hareketlerinin yerel düzeyde varlığının mevcut olduğu bulunmuştur. Parlaktuna ve Bahçe (2006), 1980-2006 dönemini kapsayan çalışmasında seçimleri ve seçim sıklığını bağımsız; GSYİH, KKNTH, BAFO, M1 ve enflasyon oranını bağımlı değişken olarak tek denklemlili Hausman'ın modelini tahmin etmişlerdir. EKK yönteminin kullanıldığı çalışmada, Türkiye'de politikacıların oylarını maksimum hale getirmek için politik konjonktür dalgalanmalar yarattığı gözlemlenmiştir. Sezgin (2007), 1950-2003 dönemini ele alan çalışmasında, seçim dönemleri bağımsız; politika çıktıları ve politika araçlarını bağımlı değişken olarak

değerlendirerek kurduğu modelde, Alesina, Cohen ve Roubini'nin modelini esas almıştır. EKK yöntemini kullanarak yaptığı tahminlerde Türkiye'de siyasi partilerin hükümette oldukları dönemde oylarını maksimum kılmak için ekonomiyi manipüle ettiği tespit edilmiştir.

Aydemir (2007), 1987-2004 yıllarını esas alan çalışmasında partilerin oy oranını bağımlı; işsizlik, enflasyon, büyüme, M1 personel harcamalarını ise bağımsız değişken olarak ele alıp kurduğu modeli EKK modeli ile tahmin etmiştir. Sonuç olarak, Türkiye'de partilerin partizan olmaktan daha çok fırsatçı eğilime sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Akalın ve Erkişi (2007), 1950-2006 dönemini kapsayan çalışmalarında seçimleri; kamu harcamaları, para arzı, enflasyon, işsizlik ve büyüme oranında nasıl bir etki meydana getirdiği tablo yüzde değişim ve rasyo analizi yardımıyla irdelemişlerdir. Elde ettikleri bulgular, seçim çevrimlerinin varlığını kesin olarak destekler nitelikte değildir. Balyemez (2008), 1982-2007 dönemini içeren çalışmasında seçimleri bağımsız değişken olarak kullanarak, seçimlerin bütçe gelirleri ve harcamaları iç-dış borç üzerindeki etkisini Holt-Winter modelini kullanarak, regresyon analizi yapmıştır. Seçim dönemlerinde diğer dönemlere göre kamu harcamalarında artış olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Erdoğan ve Bozkurt (2009), 1986-2005 dönemini kapsayan çalışmalarında seçim dönemlerini bağımsız; para politikası araçlarında M1 ise bağımlı değişken olarak kullanmıştır. GARCH tekniğinin kullanıldığı çalışmada, Nordhaus'un görüşlerinin geçerli olduğu ve para politikasının seçim dönemlerinde manipüle edildiğine dair sonuçlar bulunmuştur. Güvel ve Koç (2011), kamu açıklarının politik ekonomisi ile ilgili modelleri araştırmışlardır. Literatür taraması şeklindeki çalışma, bu konuda alternatif yöntemlerin test edilmesine, daha büyük örnekleme ve daha güvenilir verilere ihtiyaç olduğunu ortaya koymaktadır.

Aytun (2012), 2004-2011 döneminde logit probit yöntemini kullanarak yaptığı çalışmada Nordhaus'un modelini Türkiye için test etmiştir. Sonuçlar, istatistiksel olarak kuvvetli bir anlamlılığa sahip olmamakla birlikte, 2004-2011 yılları arasında hükümetler güdümündeki maliye politikası araçlarından yararlanarak konjonktür salınlara neden olabilmektedir. Ancak, elde edilen bulgulara göre, hükümetlerin seçim dönemlerinde çok keskin bir şekilde kamu harcamalarını artırdığını söylemek mümkün değildir.

Altun (2014), çalışmasında Türkiye'de fırsatçı ve partizan modellere göre politik konjonktürel dalgalanmaları analiz etmiştir. 1950-2010 dönemindeki kamu harcamalarının seyriinde politik amaçlı bir sapmanın olup olmadığı otheregresif hareketli ortalamalar yöntemi ile test edilmiştir. Elde edilen bulgular, Türkiye'de fırsatçı ve partizan politik konjonktürel dalgalanmaların geçerli olduğunu, bununla birlikte partizan modele ilişkin kanıtların net olmadığını göstermektedir.

3.2. Yabancı Ülke Ekonomileri İçin Yapılan Çalışmalar

Seçim çevrimleri literatüründe yabancı ülke ekonomileri için yapılan çalışmalarda, politik konjonktür konularında ekonomik faktörler kadar politik ve kurumsal faktörlerinde rolü vurgulanmaktadır. Bu alt bölümde, yabancı ülke ekonomilerinde seçim çevrimlerine yönelik yapılan çalışmalar ele alınmıştır.

Oportünist politik konjonktür hareketlerinin mimarı Nordhaus (1975), 1947-1972 dönemini esas alan çalışmasında, hipotezini işsizlik oranı için araştırmıştır. Çalışmada işsizlik oranının herhangi bir zaman diliminde artma ya da azalma olasılığının %50 olduğu ve gözlemlerin birbirinden bağımsız olduğu varsayılmıştır. İşsizlik oranının seyrine ilişkin, ABD, Yeni Zelanda, Almanya ve Fransa için hipotezi destekleyen bulgulara ulaşılrken Japonya, Avustralya, İsveç ve Birleşik Krallık için ise hipoteze uygun bulgular elde edilememiştir. Ben-Porath (1975), İsrail ekonomisi için kişi başına milli gelir ile kişi başına özel tüketim harcamalarındaki artışın seyrini seçim zamanları itibari ile irdelemiştir. Tanımlayıcı istatistik yönteminin kullanıldığı çalışmada, 1952-1973 dönemi için ilgili değişkenlerde seçimlerden önce yüksek, seçimlerden sonra ise düşük görülen büyüme oranları, seçim ekonomisi uygulamalarının açık bir göstergesi olarak yorumlanmıştır.

Partizan Teori'nin kurucusu Hibbs (1977), 1948-1972 dönemini esas alan çalışmasında sol ideolojili yönetimlerde, sağ ideolojili yönetimlere göre işsizlik oranının daha düşük olacağı şeklindeki hipotezi ABD ve İngiltere Ekonomileri için sınamıştır. Box-Jenkis Intervertion analizinden faydalanılarak yapılan çalışmada, işsizlik oranının sol parti iktidarlarında azaldığını, sağ parti iktidarlarında ise arttığını tespit etmiştir. Hibbs, iktidardaki partilerin seçmenlerin öncelikleri doğrultusunda partizanca bir tavır sergilediklerini ifade etmiştir. Frey ve Schneider (1978), 1953-1975 dönemini kapsayan ve ABD ekonomisi için yaptıkları çalışmalarında, popülerite ve reaksiyon fonksiyonlarını kullanarak ekonomi-politika ilişkisini irdelemiştir. Popülerite fonksiyonunda enflasyon ve işsizlik oranındaki artışın popüleriteyi azalttığı, tüketim harcamaları ve büyüme oranındaki artışın ise popüleriteyi artırdığı tespit edilmiştir. Reaksiyon fonksiyonunda ise kamu kesimi harcamaları (milli savunma hariç), transfer harcamaları ve kamu kesimi sivil istihdam değişkenlerini incelenmiştir. Yapılan analizlerde, popüleritenin zayıf olduğu dönemlerde hükümetlerin kamu harcamalarını artırdığı ve istihdamın da arttığı ancak tersi durumda politikacıların partizanca davranabileceklerine yönelik zayıf bulgular bulunmuştur.

Mccallum (1978), 1948-1974 dönemi için ABD Ekonomisi'ne yönelik yaptığı çalışmada seçimleri bağımsız; işsizlik oranını bağımlı değişken olarak ele almıştır. Regresyon yöntemi ve Box-Jenkis Intervertion modelinin kullanıldığı çalışmada seçimlerin işsizlik oranı üzerinde herhangi bir etkiye

sahip olmadığı bulunmuştur. Golden ve Poterba (1980) yayınlamış oldukları eserlerinde, ilk olarak, ekonomik değişkenler üzerine kurulu başkanlıkla ilgili bir “popülerlik” modeli önermişler ve ekstra federal harcama içerisinde popülaritenin 1 puanının 5 milyar dolara mal olduğu sonucuna varmışlardır. Yazarlar ikinci olarak politik değişkenlerin açıklayıcı değişkenler olarak yer aldığı bir ekonomi politikası yanıt fonksiyonu geliştirmişlerdir. Vergileri, harcamaları, parasal tabanı ve transferleri sonuç değişkenleri olarak teste tabi tutmuşlar ve hem seçim zamanlamasının hem de başkanlık popülaritesinin önemsiz olduğunu bulmuşlardır. Elde ettikleri sonuçlar Nordhaus’un hipotezine karşı bir başka kanıt teşkil etmektedir.

Mixford ve Peel (1982), 1959-1975 dönemi için İngiltere üzerine yaptığı çalışmada Rasyonel Partizan Teoriyi, regresyon yöntemi ile sınımlamışlardır. Yazarlar “popülerite” ve “reaksiyon” fonksiyonlarını tahmin etmişlerdir. Popülerite fonksiyonunda, rasyonel beklentileri esas alarak oluşturulan makroekonomik değişkenlerin hükümetin popülaritesi üzerinde pozitif etki ettiği tespit edilmiştir. Bunun ardından, reaksiyonun fonksiyonunda bağımlı değişken olarak bütçe açığı ve para arzı büyümesi olmak üzere iki ayrı politika aracı kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre farklı ideolojiye mensup partilerin, her iki politika aracı için farklı manipüleler yapacağı sonucuna varılmıştır. Ahmad (1983), 1948-1978 dönemi ve ABD ekonomisi için yaptığı çalışmada, Frey ve Schneider’in (1978) reaksiyon fonksiyonu için farklı bir model geliştirmiştir. Modelde reel bütçe açığının GSMH’ye oranı ve para arzı incelenmiştir. Modelde bağımsız değişkenler olarak hem politik faktörler hem de ekonomik faktörler irdelenmiştir. Yapılan analizler sonucunda, hem para hem de maliye politikası için politik devresel hareketlerin olduğu bulunmuş ancak partizan bir etkinin söz konusu olmadığı tespit edilmiştir.

Schneider ve Frey (1983), 1948-1975 yıllarını içeren ve ABD ekonomisi için Ahmad’ın eleştirilerine farklı modelleri birbirleriyle kıyaslayarak yanıtlamışlardır. Bu bağlamda Ahmad, Frey ve Schneider modelleri farklı politika araçları için tahmin edilmiştir. Theil eşitsizlik katsayısı ve hata terimleri kareleri ortalamasının kökü kullanılarak yapılan karşılaştırmada Frey ve Schneider modelinin tahmin gücünün daha iyi olduğu bulunmuştur. Ginsburg ve Michel (1983), erken seçim sayısı arttıkça oportünistik görüşün ortaya çıkma olasılığının azalacağını belirtmişlerdir. ABD, Yeni Zelanda, Almanya ve Fransa ekonomisi için Nordhaus’un görüşlerini destekleyici ancak Japonya, Avustralya, Kanada, İsveç ve Birleşik Krallık için Nordhaus’un görüşlerini reddeden bulgulara rastlamışlardır. Çalışmanın sonuçlarına göre, seçim dönemlerinde oportünistik görüşün olmayabileceği ya da salınımların zıt yönlü olabileceğini, seçim dönemlerinin kesinlikle bilinmesi durumunda ise Nordhaus’un öngörülerinin geçerli olabileceğini öne

sürmüşlerdir.

Beck (1984), 1955-1982 yıllarını kapsayan çalışmasında seçimleri bağımsız, toplam banka rezervlerini de bağımlı değişken olarak almıştır. EKK ve Hareketli Regresyon yöntemlerinin kullanıldığı çalışmada, seçimlerin para politikası üzerinde bir etkisinin olmadığı tespit edilmiştir. Borjas (1984), 1961-1978 yılları için ABD ekonomisinde politik konjonktür hareketleri çerçevesinde kamu kesimi reel ücret artışlarını panel data modeli ve regresyon denklemleri ile incelemiştir. Seçimlerin, reel ücretlere bir etkisinin olup olmadığının araştırıldığı çalışmada, seçim dışı yıllara göre seçim yıllarında kamu kesimi reel ücret artış oranı daha fazla olduğu sonucuna varılmıştır. Kiewiet ve McCubbins (1985), 1948-1979 yıllarını kapsayan çalışmasında ABD ekonomisi için seçimlerin, kongrenin kamu kurum ve kuruluşlara federal bütçeden kaynak ayırma sürecinde nasıl bir etkiye sahip olduğunu iki aşamalı EKK ve panel data verileri kullanılarak analiz edilmiştir. Tahmin sonuçlarına göre, seçimler ve kongredeki Demokrat Partili üye sayısındaki artışın federal birimlerin bütçe büyüklüklerini de artırdığı tespit edilmiştir.

Hibbs (1986), 1953-1983 dönemini kapsayan ve ABD için yaptığı çalışmada para politikası ve işsizlik oranı üzerindeki partizan etkiyi araştırmıştır. Modelde, partizan etkiyi tespit etmek üzere Demokrat ve Cumhuriyetçi yönetimleri birbirinden ayıracak iki kukla değişken kullanmış ve doğrusal olmayan EKK yöntemi ile tahminler yapmıştır. Tahmin sonuçlarına göre, Demokrat Parti yönetimlerinde, Cumhuriyetçi parti yönetimlerine göre işsizlik oranının azaldığı ve para arzının arttığı bulunmuştur. Chappell ve Keech (1986), 1953-1984 dönemi için ve ABD ekonomisi üzerine yaptıkları çalışmada partizan teoriyi, makro ekonometrik bir model içinde St. Louis Modelinden faydalanarak incelemiştir. Demokrat ve Cumhuriyetçi yönetimleri birbirinden ayırmak için oluşturulan kukla değişken modelin para politikası denkleminde monte edilmiştir. Yapılan analizlerde Demokrat Parti yönetimlerinde para büyümesinin daha yüksek olduğu bulunmuştur. Aynı kişiler rasyonel beklentileri içeren bir model kurarak partizan teoriyi yeniden analiz etmişlerdir. Modelde önceden tam olarak kestirilemeyen seçim sonuçlarının tahminlerde hataya neden olduğu belirtilmiştir. Söz konusu tahmin hatalarının istihdam ve üretim üzerindeki etkisi simülasyon yöntemi ile analiz edilmiştir. Yıllık verilerin kullanılarak 1949-1984 için yapılan simülasyonda da partizan teoriyi destekleyici bulgulara rastlanmıştır.

Allen (1986), 1954-1980 dönemini kapsayan çalışmasında ABD ekonomisinde seçimlerin para politikasına etkilerini regresyon denklemi ile tahmin etmiştir. Kamu borçlarının hem doğrudan hem de seçim dönemlerinde dolaylı olarak para politikası üzerinde etkili olduğu görülmüştür. Havrilesky (1987), 1948-1984 dönemini kapsayan çalışmasında ABD ekonomisi için para

politikasındaki partizan etkiyi araştırmıştır. M1'in bağımsız, farklı partilerin ise bir kukla değişkeni ile temsil edildiği regresyon modelinde, Demokrat Parti yönetiminde para büyümesinin Cumhuriyetçi Parti yönetimlerine göre daha yüksek olduğu bulunmuştur. Çalışmada son olarak transfer harcamalarının para büyümesi üzerindeki etkisi direkt olarak test edilmiştir. Transfer harcamaları ve GSMH içindeki payı regresyon denklemlerinde kullanılmıştır. Tahmin edilen denklemlerde para büyümesi üzerinde, transfer harcamalarının güçlü, partilerin ise zayıf bir etkiye sahip olduğu görülmüştür.

Alesina ve Sachs (1988), 1949-1984 dönemi için ABD ekonomisi üzerine yaptığı çalışmada rasyonel beklentileri partizan görüşe ekleyerek rasyonel partizan hipotezinin geçerliliğini doğrusal ve doğrusal olmayan EKK yöntemi ile araştırmıştır. Çalışmada Cumhuriyetçi ideolojiyi savunanların fiyat istikrarına, Demokrat ideolojiyi savunanların ise üretim seviyesine daha çok hassasiyet gösterdiklerini ifade etmişlerdir. Keil (1988), 1957-1980 dönemi için İngiltere ekonomisi üzerine işsizlik oranının otoregresif bir modele katılmasını sağlayarak ve seçim kuklasını 6 ayı biçimde bağımsız değişken olarak modele katarak politik konjonktür salınımları ölçmüştür. Seçim kuklaları istatistiksel olarak anlamlı çıkmıştır. Ayrıca, çalışma sonucunda hükümetin popülaritesinin ve seçimlerin para politikasının manipülasyonu üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir. Ito ve Park (1988), 1956-1986 dönemi için manipüle edici hükümet hipotezini para ve maliye politikası için ayrı ayrı test etmişlerdir. M2 bağımlı ve büyüme ile enflasyon oranı ise bağımsız değişken olarak kullanılmıştır. Maliye politikası için, kamu ve yatırım harcamalarının GSMH'ya oranı bağımsız, büyüme oranı ise bağımlı değişken olarak denklemler kurulmuştur. Yazarlar, Japonya'da yüksek büyüme oranları yakalandığı zaman seçim olgusunun daha muhtemel yaşanabileceğini belirtmişlerdir.

Diğer bir çalışmada, Nordhaus (1989), 1951-1988 yıllarını içeren ABD ekonomisi için bir çalışma yapmıştır. 1975 yılından sonra yaptığı bu çalışmada Nordhaus, teorisini eleştirenlere karşı savunmuştur. Nordhaus seçmenlerin rasyonel mi yoksa değil mi ve parti davranışlarının ise ideolojik ve oportünistik olarak ikiye ayrılabilirliğini belirtmiş ve bunlardan hangisinin geçerli olduğunu savunmuştur. Yapılan testlerden sonra seçmenlerin rasyonel olduğunu savunan görüş çürütülmüştür. Bundan sonra ideolojik ya da oportünistik parti varsayımlarının hangisinin esas olduğu irdelenmiştir. Bu bağlamda ideolojiye dayanan partizan görüşün, oportünistik görüşe göre daha az baskın olduğunu belirtmiştir. Ayrıca, transfer harcamaları, MB reeskont oranı ve işsizlik oranı kullanılarak yapılan analizlerde maliye politikasının seçim çevrimlerinin oluşumunda para politikasına göre daha etkin olduğu sonucuna varılmış ve işsizlik oranı üzerinden oportünistik etkinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Takatoshi (1989), çalışmasında parlamenter sistemde meydana gelen politik konjonktür dalgalanmalarına ilişkin teorik bir model kurmuş ve Japonya'ya ait savaş sonrası dönemine ilişkin verileri kullanarak bu modeli test etmiştir. Yazar, seçimlerin mi konjonktür dalgalanmasına neden olduğu yoksa ekonomik gelişmelerin mi genel seçimleri tetiklediği sorusuna cevap aramıştır. Çalışmanın sonuçlarına göre, Japonya Hükümeti ekonomiden ziyade seçimlerin zamanlamasını fırsatçı bir şekilde manipüle etmektedir.

Grier (1989), ABD'de politik parasal konjonktür hareketlerin varlığını ileri sürerek ve 1961-1982 dönemini esas alarak M1 değişkenine ilişkin verileri test etmiştir. ABD'de seçim dönemlerinde fırsatçı parasal konjonktür hareketlerinin varlığını kanıtlayan bulgular elde etmiştir. Findlay (1990), 1951-1987 dönemini içeren çalışmada, ABD ekonomisinde, Cumhuriyetçi ideolojinin hükümette olduğu dönemde politik konjonktür teorisini sınamıştır. İşsizlik oranının otoregresif bir biçimde modellendiği çalışmada, Cumhuriyetçi parti yönetimleri ve seçimleri temsil eden kukla değişken kullanılmış ve Cumhuriyetçi parti yönetimleri için politik konjonktür dalgalanmalarını destekler bulgular elde edilmiştir. Beck (1991), 1961-1976 arasında esas alan çalışmasında, ABD ekonomisinde, seçimlerin politik parasal dalgalanmalar üzerindeki etkisini ölçmüş, politik parasal dalgalanmaların genel kabulün aksine, seçimlerden önce değil de sonra yaşandığını ve bu süreçte FED'in tamamen fiillerinde bağımsız olması gerektiğini ileri sürmüştür. Cargill ve Hutchinson (1991), 1955-1986 döneminde, Japonya için iki ayrı denklemler ve seçim zamanı ile reel GSMH büyüme oranının eşanlı olarak içsel kabul edildiği bir model içerisinde oportünistik görüşün geçerliliğini irdelenmiştir. Regresyon ve iki aşamalı en küçük kareler yönteminin kullanıldığı çalışmada, seçimlerin reel büyüme oranı üzerinde pozitif ve güçlü bir etkiye sahip olduğu ancak reel büyüme oranının ise seçimler üzerindeki etkisinin asgari seviyede olduğu bulunmuştur.

Smyth ve Taylor (1992), 1981-1987 dönemi için, ABD ekonomisinde, partizan teorisinin geçerli olup olmadığını sınamışlardır. Sosyal tercihleri enflasyon ve işsizlik bileşimleri ile modellenen çalışmada Logit modeli kullanılmış ve SURE yöntemi ile tahmin yapılmıştır. Seçmenlerin sosyal tercihlerinin aynı olduğunu belirten yazarlar partizan politik salınımların realitesinin olmadığı sonucuna varmışlardır.

Alesina ve Roubini (1992), Oportünistik, Rasyonel Oportünistik, Partizan, Rasyonel Partizan teorilerinin her birinin geçerliliğini 18 OECD üyesi ülke için araştırmışlardır. Her bir ülke için zaman serisi analizi, grup halinde tüm ülkeler için ise panel data kullanılarak bir bütün halinde ülkelerin hepsi için analizler yapılmıştır. Enflasyon oranı, büyüme oranı, işsizlik oranı için rasyonel partizan teori ve rasyonel oportünistik konjonktür teorilerini destekleyen

bulgular elde edilirken, son zamanlarda geliştirilen modellerin politik konjonktür salınımlarını daha iyi açıkladığını belirtmişlerdir. Detken ve Gartner (1993), 1961-1988 dönemi için Alman ekonomisi üzerine yaptığı çalışmada nominal ve efektif ücretlerdeki artışı, enflasyon ve işsizlik oranı yanında birtakım politik kukla değişkenleri üzerine ilişkilendirerek model oluşturmuşlardır. Olağan ve iki aşamalı EKK yöntemlerinin kullanıldığı tahmin sonuçlarına göre, nominal ve efektif ücretlerdeki büyüme oranı sosyal demokrat yönetimlerde, tekdüze olarak arttığını (azaldığını) göstermiştir.

Haynes ve Stone (1994), 1951-1990 dönemini kapsayan çalışmasında ABD ekonomisinde reel GSMH, işsizlik oranı ve sanayi üretim endeksindeki dalgalanmalar ile politik konjonktür dalgalanmaları arasındaki ilişkiyi araştırmışlardır. Öncelikle büyüme oranlarının Cumhuriyetçi ve Demokrat parti yönetimlerinde nasıl bir seyir izlediğine bakılmıştır. Cumhuriyetçi ideolojide işsizlik oranının artış hızının yüksek, GSMH ve sanayi üretim endeksi büyüme oranının ise düşük olduğu bulunmuştur. Bunun ardından her üç seri AR(2) modeli ile test edilmiştir. Haynes ve Stone her üç seriyi seçim dönemlerini temsil eden kukla değişken üzerine regres etmiştir. Elde edilen bulgulara göre, dönem içindeki salınımların spesifik bir ideolojiden kaynaklanmadığı sonucuna varılmıştır.

Schultz (1995), 1961-1992 döneminde İngiltere için politik konjonktür teorileri hipotezini reel transfer harcamaları için tahmin ettiği bir regresyon denklemi ile araştırmıştır. Modele; reel GSYİH, dış ticaret dengesi, işsizlik oranı, transfer harcamaları bağımlı, mevsim kuklaları ve seçimlerden bir önceki çeyrek için bir (1) değerini alan bir seçim kuklası da bağımsız değişken olarak katılmıştır. Sonuçlara göre seçim kuklasının pozitif, fakat istatistiksel olarak anlamsız olduğu bulunmuştur. Yazar, hükümetin seçimlerden önceki popülaritesine bağlı olarak politik konjonktür hareketlerinin bir seçimden diğerine farklı olabileceğine işaret etmiştir.

Carlsen (1997), 1954-1994 dönemini kapsayan çalışmasında ABD’de her seçimden önce hükümetin seçimi kazanma olasılığını ARIMA yöntemi ile test etmiştir. Çalışmada nominal M1’deki büyüme oranı için en uygun AR modeli araştırılmış bu modele seçim kuklası hem tek başına hem de seçimi kazanma olasılığı ile etkileşim halinde ilave edilmiştir. Tahmin sonuçları, Frey-Schneider ve Schultz’un bulgularını destekler niteliktedir. Berger ve Woitek (1997), 1950-1989 yılları arasında test tekniği olarak VAR yöntemini kullandıkları çalışmalarında, değişken olarak net endüstriyel üretim, işsizlik oranı, tüketici fiyatlar endeksi, bütçe açığı, M1 ve iskonto oranını kullanmıştır. Ayrıca modele alternatif hipotezleri test etmek için politik kukla değişkenler konulmuş ve sonuç olarak partizan teori, rasyonel partizan teori ve oportünistik devresel dalgalanmalara ilişkin bulgulara rastlanmamış ancak rasyonel

oportünistik salınlara ilişkin bulgulara ulaşılmıştır.

Heckelman ve Berument (1998), 1960-1990 dönemi için Hausman testleri aracılığıyla içsellik test edilerek hem Japonya hem de İngiltere’de yaşanan “fırsatçı seçim zamanlamasına” ilişkin güçlü kanıtlar elde etmişlerdir. EKK yöntemiyle yapılan çalışmada, erken seçimi isteme imkânına sahip hükümetlerin daha kararlı parti temsiline gerektiği ve seçim sıklığının ekonomik manipülasyonu artırdığı ifade edilmektedir. Andrikopoulos, Prodromidis ve Serletis (1998), 1956-1989 dönemi için Yunanistan ekonomisi üzerine oportünistik ve partizan teoriyi sınımışlardır. Bu amaçla GSYİH, fiyat deflatörü, işsizlik oranı ve kullanılabilir gelir hedef değişken olarak; kamu tüketim harcamaları, kamu yatırım harcamaları, transferler, parasal taban, vergiler politika araçları olarak ele almışlardır. Hesaplanan korelasyon katsayıları, oportünistik görüşün varlığını destekler bulgular şeklindeken partizan teoriyi reddeder şekilde bulunmuştur.

Faust ve Irons (1999), 1953-1995 yıllarını esas alan çalışmalarında yine ABD’yi esas almışlardır. Oportünistik ve partizan politik konjonktür hipotezlerini test eden çalışmalarında VAR modeli ile bir analiz yapmışlardır. VAR modeli, faiz oranı, fiyatlar genel seviyesi, GSMH, M2’den oluşan dört değişken üzerine ve mevsimsel, her bir parti yönetiminde geçen zaman dilimini temsil eden kukla değişkenler üzerine inşa edilmiştir. Tahmin sonuçlarına göre, politik değişkenlerin ekonomik değişkenler üzerinde bir etkisi yoktur. Royed ve Borrelli (1999), 14 OECD ülkesi için toplam vergi gelirlerini incelemişlerdir. Vergi gelirlerindeki artış oranı, GSYİH büyüme oranı, enflasyon oranı, işsizlik oranı gibi ekonomik değişkenler yanında, seçimleri ve iktidardaki partiyi temsil eden politik değişkenler üzerine regres edilmiştir. Regresyon sonuçları, vergi gelirlerindeki artışın seçimlerden hemen sonraki yıllarda sistematik olarak yüksek olduğunu ancak bunun sol parti yönetimleri için geçerli olmadığını göstermiştir.

Easaw ve Garratt (2000), 1979-1992 döneminde İngiltere’de, işsizlik ve ulusal gelirdeki değişimlerin, kamu harcamaları üzerindeki etkisinin, seçim öncesi ve sonrası dönemde nasıl bir seyir izlediğini irdelemişlerdir. Hata düzeltme modelinin kullanıldığı çalışmada, modelin bağımlı değişkeninin reel kamu harcamaları oluştururken, GSYİH, işsizlik oranı ve hükümetin popülaritesi ise modelin açıklayıcı değişkenlerini oluşturmuşlardır. Ayrıca seçim dönemleri ise kukla değişkenler kullanılarak modele monte edilmiştir. Çalışmada hükümetin popülaritesinin, kamu harcamaları üzerindeki etkisinin rasyonel politik konjonktürü destekler nitelikte olduğunu bulmuşlardır. Yunanistan ekonomisi için yapılan bir başka çalışmada Milas (2000), 1956-1993 dönemi için istihdam, üretim, fiyat genel düzeyi arasındaki ilişkiyi ve oportünistik görüşün bu ilişki üzerindeki etkisini ölçmüştür. Ko-entegrasyon

analizi, Johansen (1988) yöntemi ile yapılmıştır. Seçimler ve iktidardaki partiyi temsilen kukla değişkenler oluşturulmuş ve bunlar entegrasyon analizine konulmuştur. Elde edilen sonuçlara göre, sosyalist parti iktidarında seçim öncesi dönemde istihdam da artış gözlenmiş ancak seçim sonrası bu artış daha küçük oranlı olmuştur.

Hallerberg ve De Souza (2000), 10 Doğu Avrupa ülkesinin 1990-1999 dönemine ilişkin verilerini test etmiştir. Elde edilen bulgulara göre, bu ülkelerde politik konjonktür hareketleri, tercih edilen döviz kuru rejimi ve para otoritesinin bağımsızlığı ile ilgilidir. Buna göre parasal konjonktür hareketler, sermaye hareketlerinin serbestliğinin yanı sıra esnek döviz kuru ve para otoritesinin bağımsız olmaması (hükümetin güdümünde) halinde ortaya çıkmaktadır. Bu durumda, seçim yıllarında gevşek para politikası gözlenebilmektedir. Park ve Jong-Ho (2003), 1963-2003 dönemini esas alarak Kore’de politik konjonktür hareketlerinin varlığını, parasal tabana ilişkin aylık ve üçer aylık veriler ile test etmişlerdir. Araştırmanın bulguları, Kore’de 1987 yılından itibaren politik parasal konjonktür hareketlerinin varlığını kanıtlamıştır. Buna göre seçimlerden önce parasal tabanda bariz bir artış eğilimi ortaya çıkmıştır. Abrams ve Lossifov (2006), ABD’de 1957-2004 dönemini esas alarak federal fon oranına ilişkin verilerin üç aylık ortalamasını test ederek, başkanlık seçimlerinden önce genişletici para politikasının uygulandığını kanıtlayan bulgular elde etmiştir. Alpanda ve Honig (2007), 1972-2001 dönemini esas alarak gelişmiş ülkelerin yanı sıra çok sayıda gelişmekte olan ülkelerin verilerini test etmişlerdir. Çalışmada gelişmiş ülkelerde parasal konjonktür hareketlerinin varlığına ilişkin kanıtlar elde edilememesine karşı, gelişmekte olan ülkeler için güçlü kanıtlara ulaşılmıştır. Dolezalova (2013), 23 AB’ne üye ülkede 1995-2008 döneminde politik bütçe salınımları üzerinde ideolojik bir etkinin olup olmadığını regresyon yöntemiyle test etmiştir. Elde edilen sonuçlar, sol kanatlı hükümetlerin seçimi kazanmak için harcamaları manipüle ettiğini göstermektedir. Aidt vd. (2015), MI üzerinde 1975-2009 döneminde düşük ve orta gelirli ülkelerde seçimlerin etkilerini ölçmüşlerdir. Çalışmanın bulguları, Pasifik, Doğu Asya ve Sub,-Saharan Afrika ülkelerinde seçim sürecinde para arzının artma eğiliminde olduğunu göstermektedir.

4. SONUÇ

Çalışmada anlaşıldığı gibi literatürün büyük kısmında, gelişmiş ülkeler, özellikle de ABD ekonomisi merkez olmuş, ampirik çalışmalar genel olarak endüstrileşmiş ülkeler için uygulanmıştır. Ancak Türkiye’nin de içinde bulunduğu gelişmekte olan ülkeler için bu tür çalışmalar sınırlı sayıda yapılmıştır. Bu durumun oluşumunda söz konusu teorilerin gelişmiş ülkelerde üretilmiş olmasının önemi büyüktür.

Literatür araştırması sırasında görüldüğü üzere, Seçim Çevrimleri

Teorileri'nin temel dayanak noktası, bir politik değişkenin (kukla değişken, siyasal istikrarsızlık, politik ve kurumsal faktörler, hükümetler, ideolojiler) makroekonomik değişkenler üzerinde meydana getireceği yanlısamalar üzerine kuruludur. Literatür taramasına bakıldığında, hipotezlerin testinde muhtelif ampirik tekniklerin kullanıldığı görülmektedir. Öte yandan, tek nedenli bir modelin politik-ekonomik dalgalanmaları açıklamada zayıf kalacağı genel olarak görülmüştür. Bu kapsamda, bütün modellerin bileşenlerini bünyesinde bulunduran çok nedenli (değişkenli) bir yaklaşımın (ekonomi dışı faktörlerin) izah gücünün daha fazla olacağı düşünülmektedir. Ayrıca, çalışmada seçim çevrimlerinin tespitine yönelik yerel düzeyde yapılan çalışmaların çok az sayıda olduğu görülmektedir. Bu bağlamda, gerek ülkemizde gerekse yabancı ülke ekonomilerinde, sağlam veri ve büyük örneklerle yerel düzeydeki politik konjonktürel hareketler için yapılacak çalışmaların artırılması literatüre yeni bir katkı sağlayabilir.

5. KAYNAKÇA

- ABRAMS, B. A. ve IOSSIFOV, P. (2006), "Does the Fed Contribute to a Political Business Cycle ?", *Public Choice*, pp.129-249.
- AHMAD, K. U. (1983), "An Empirical Study of Politico-Economic Interaction in The United States: A Comment", *Review of Economics and Statistics*, 65 (1), pp.173-178.
- AKALIN, G. ve ERKİŞİ, K. (2007), "Türkiye'de Seçim Ekonomisi Uygulamalarının Geleneksel Oportünist Seçim Çevrimleri Açısından Değerlendirilmesi", *Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5, s.90.
- AKÇORAOĞLU, A. ve YURDAKUL, F. (2004), "Siyasal Ekonomi Açısından Büyüme, Enflasyon ve Bütçe Açıkları: Türkiye Üzerine Bir Uygulama", *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 59 (1), s.s.1-25.
- AKGÜN, B. (1999), "Türkiye'de Seçmen Davranışının Ekonomi Politik'i Üzerine Bir Model Denemesi", *Liberal Düşünce Dergisi*, 4 (14), s.5.
- ALESINA, A. and ROUBINI, N. (1992), "Political Cycles in OECD Democracies", *Review of Economic Studies*, 59, pp.663 – 668.
- ALESINA, A. ve SACHS, J. (1988), "Political Parties and The Business Cycle in The United States 1948-1984", *Journal of Money Credit and Banking*, 20, pp.63-82.
- ALESINA, A. ve ROUBINI, N. (1992), "Political Cycles in OECD Democracies", *Review of Economic Studies*, 59, pp.663-668.
- ALLEN, S. D., SOULOCK, J. M. ve SABO, W. A. (1986), "The Political Business Cycle: How Significant ?", *Public Finance Quarterly*, 14 (1), pp.107-113.
- ALPANDA, S. ve HONIG, A. (2007), "Political Monetary Cycles and New Defactoranking of Central Bank Independence", MPRA Paper, 5898, pp.1-34.
- ALTUN, T. (2014). "Türkiye'de Fırsatçı ve Partizan Politik Konjonktürel Dalgalanmalar: 1950-2010", *Marmara Üniversitesi İİBF Dergisi* 36 (2), ss. 47-69.
- ANDRIKOPOULOS, A. A., PRODROMIDIS, K. P. ve SERKTIS, A. (1998),

- “Electoral and Partisan Cycle Regularities A Cointegration Test”, *Journal of Policy Modeling*, 20, pp.119-140.
- AIDT, T. vd., (2015), “Vote Buying or (Political) Business (Cycles) as Usual?”, Centre for European Economic Research,15, 1-33.
- ASUTAY, M. (2005), “Political Monetary Cycles: The Political Manipulation of Monetary Policy Instruments and Outcomes in Turkey”, <http://www.durac.uk/john.ashworth/EPCS/Papers/Asutay.pdf>, pp.1-37.
- AYDEMİR, G. (2007), *Türkiye’de Politik Konjonktür Dalgaları Kapsamında Seçim Davranışlarının Analizi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- AYTUN, U. (2012), “Politik Konjonktürel Dalgaları Teorisi Çerçevesinde Türkiye’de Fırsatçı ve Manipülatif Kabine Hipotezlerinin Test Edilmesi”, *Turgut Özal Uluslararası Ekonomi ve Siyaset Kongresi-II*, Malatya.
- BAHÇE, A. B. (2006), *Politik Konjonktür Dalgaları Çerçevesinde Seçimlerin Ekonomik Göstergeler Üzerindeki Etkisi ve Türkiye Uygulaması (1980-2006)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir: Osman Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- BALYEMEZ, A. S. (2008), *Türkiye’de 1980 Sonrası Dönemde Seçim Ekonomisi Uygulamalarının Kamu Maliyesine Yansımaları Üzerine Karşılaştırmalı Bir Analiz*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Manisa: Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- BECK, N. (1984), “Domestic Political Sources of American Monetary Policy:1955-1982”, *Journal of Politics*, 46 (3), pp.786-817.
- BECK, N. (1991), “The FED and the Political Business Cycle”, *Contemporary Economic Policy*, 9, pp. 25-38.
- BEN-PORATH, Y. (1975), “The Years of Plenty and the Years of Famine—A Political Business Cycle?”, *Kyklos*, 28, pp. 400-403.
- BERGER, H. ve WOITEK, V. (1997), “Searching for Political Business Cycles in Germany”, *Public Choice*, 91, pp. 179-197.
- BORJAS, G. J. (1984), “Electoral Cycles and The Earnings of Federal Bureaucrats”, *Economic Inquiry*, 22 (4), pp. 447-460.
- CARGILL, T. F. ve HUTCHINSON, M. M. (1991), “Political Business Cycles with Endogenous Election Timing: Evidence From Japan”, *Review of Economics and Statistics*, 73, pp. 733-739.
- CARLSEN, F. (1997), “Opinion Polls and Political Business Cycles: Theory and Evidence for The United States”, *Public Choice*, 92, pp. 387-406.
- CHAPPELL, A. W. ve KEECH, W. R. (1986), “Party Differences in Macro Economic Policies and Outcomes”, *American Economic Review*, 76, pp. 71-74.
- ÇARKOĞLU, A. (1995), “The Interdependence of Politics and Economics in Turkey: Some Findings at the Aggregate Level of Analysis”, *Boğaziçi Journal, Review of Social Economic and Administrative Studies*, 9, s.85-108.
- DETKEN, C. ve GARTNER, M. (1993), “Are German Unions Rocking the Economy? A Reappraisal of the Supply-Side Political Business Cycle”, *Applied Economics*, 25, pp. 1345-1354.
- DOLEZALOVA, J. (2013), “Political Cycle and Fiscal Policy in the Countries of the

- European Union”, *Central European Review of Economic Issues*, 16, 93-108.
- EASAW, J. ve GARRATT, D. (2000), “Elections and UK Government Expenditure Cycles in the 1980’s An Empirical Analysis”, *Applied Economics*, 32, pp. 381-391.
- ERDOĞAN, S. (2004), *Politik Konjonktürel Hareketleri Teorisi Perspektifi ile Siyaset-Ekonomi İlişkileri*, Değişim Yayınları, İstanbul.
- ERDOĞAN, S. ve BOZKURT, H. (2009), “Demokratik Rejimlerde Politik Parasal Konjonktür Hareketleri: Türkiye Üzerine Ekonometrik Bir İnceleme”, *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 10 (2), ss. 204-216.
- FAUST, J. ve IRONS, J. S. (1999), “Money, Politics and the Post-War Business Cycle”, *Journal of Monetary Economics*, 43, pp. 61-89.
- FEIWEL, G. R., (1974), “Reflection on Kalecki’s theory of Political Business Cycle”, *Kyklos*, 27, pp. 21-28.
- FINDLAY, D. W. (1990), “Political Business Cycle and Republican Administrations: An Empirical Investigation”, *Public Finance Quarterly*, 18, pp. 328-339.
- FREY, B. S. ve SCHNEIDER, F. (1978), “An Empirical Study of Politico-Economic Interaction in the United States”, *Review of Economics and Statistics*, 60 (2), pp. 174-183.
- GOLDEN, D. ve POTERBA, J. M. (1980), “The Price of Popularity: The Political Business Cycle Reexamined”, *American Journal of Political Science*, 24, pp. 696-710.
- GRIER, K. B. (1989), “On The Existence of a Political Monetary Cycle”, *American Journal of Political Cycle*, 33(2), pp. 376-389.
- GÜRKAN, A. A. ve KASNAKOĞLU, H. (1991), “The Political Economics of Agricultural Price Support in Turkey: An Empirical Assesment”, *Public Choice*, 70, s.277-298.
- GÜVEL, A. ve Koç, A. (2011), “Kamu Açıklarının Politik Ekonomisi”, *Sosyoekonomi Dergisi*, (1), s.1-21.
- GÜVEL, E. A. (1998), “Türkiye Ekonomisinin Kısa Dönem Analizi (1987-1997): Makro Politikalar ve Ekonomik Dalgalanmalar Üzerine Bir İnceleme”, *Çukurova Üniversitesi, İİBF Dergisi*, 8 (1), ss. 17-41.
- HALLERGERG, M. ve DESOUZA, L. W. (2000), “The Political Business Cycles of EU Accession Countries”, *Tinbergen Institute Discussion Paper*, 85 (2), pp. 1-34.
- HAVRILESKY, T. M. (1987), “A Partisan Theory of Fiscal and Monetary Regimes”, *Journal of Money, Credit and Banking*, 19, pp. 677-700.
- HAYNES, S. E. ve STONE, J. A. (1994), “Political Parties and The Variable Duration of Business Cycles”, *Southern Economic Journal*, 60, pp. 869-885.
- HECKELMAN, J. C. ve BERUMENT, H. (1998), “Political Business Cycles and Endogenous Elections”, *Southern Economic Journal*, 64, pp. 987-1000.
- HIBBS, D. A. (1977), “The Political Parties and Macroeconomic Policy”, *American Political Science Review*, 71, pp. 1467 – 1487.
- HIBBS, D. A. (1986), “Political Parties and Macro Economics Policies and Outcomes in The United States”, *American Economic Review Papers and Proceeding*, 76, pp. 66-70.

- IMBEAU, L. M. ve CHENARD K. (2002), “The Political Economy of Public Deficits: A Review Essay”, www.epcs2002.unipmn.it/papers/imbeau.pdf.
- ITO, T. (1990), “The Timing of Elections and Political Business Cycles in Japan”, *Journal of Asian Economics*, 1 (1), pp.135-156.
- ITO, T. ve PARK, J. H. (1988), “Political Business Cycles in the Parliamentary System”, *Economics Letters*, 27, pp. 233-238.
- KALECK, M. (1943), Political Aspects of Full Employment, *Political Quarterly*, s. 322-331. B.S. Frey, (drl.) (1997). *Political Business Cycles*, USA, : Edward Edgar Publishing Inc., pp. 119.
- KEIL, M. W. (1988), “Is The Political Business Cycle Really Dead?”, *Southern Economic Journal*, 55, pp. 86-99.
- KIEWIET, R. D. and MCCUBBINS, M. D. (1985), “Congressional Appropriations and The Electoral Connections”, *Journal of Politics*, 47, pp. 59-82.
- KURDOĞLU Ç. (1982), *Üretimin Uluslararasılaşması ve Teknolojik Gelişme*, A.Ü. SBF Yayınları, Yayın No: 494, Ankara, s. 10.
- MCCALLUM, B. T. (1978), “The Political Business Cycle: An Empirical Test”, *Southern Economic Journal*, 44 (3), pp. 504-515.
- MIZRAK N. Y. ve EROĞLU Ö. (1997), “Türkiye’de Ekonomik Yönetimde Patron Kim? Ekonomi ve Siyaset Çekişmesi”, *İktisat İşletme ve Finans*, 132, s. 41.
- MILAS, C. K. (2000), “Employment, Output and Political Business Cycle Effect in the Greek Non-Tradeable Sector”, *Applied Economics*, 32, pp. 123-133.
- MINFORD, P. ve PEEL, D. (1982), “The Political Theory of the Business Cycle”, *European Economic Review*, 27, pp. 253-270.
- NORDHAUS, W. (1975), “The Political Business Cycles”, *Reprinted from The Review of Economic Studies*, 2, pp. 169–190.
- NORDHAUS, W. (1989), “Alternative Approaches To The Political Business Cycles”, *Cowles Foundation Paper*, 748, Yale University, A.B.D.
- OKTAR, S. (1996), “Seçim Ekonomisi ya da Ekonominin Politizasyonu”, *Banka ve Ekonomik Yorumlar*, 33 (3), 5-13.
- ONUR, S. (2001), “Politik Konjonktür Dalgalanmaları ve Türkiye Uygulaması (1950-2000)”, *Süleyman Demirel Üniversitesi, İİBF Dergisi*, 6 (2), ss. 157-184.
- ONUR, S. (2002), “Politik Bütçe Döngüleri ve Türkiye Ekonomisi (1975–2000)”, *Uludağ Üniversitesi, İİBF Dergisi*, 21 (2), ss.85 – 126.
- PARK, J. H. (2003), “The Economy and Political Elections in Korea”, *A Dissertation Presented to the Faculty of The Graduate School*, University of Missouri–Columbia.
- PARLAKTUNA, İ. ve BAHÇE, A. B. (2006), “Politik Konjoktür Dalgalanmaların Ekonomi Üzerindeki Etkisi ve Türkiye Uygulaması (1980-2006)”, *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7 (2), ss. 1-19.
- PHELPS, E. S. (1967), “Phillips Curves, Expectations of Inflation and Optimal Unemployment Over Time”, *Economica*, 34, 254-281.
- ROYED, T. J. ve BORRELLI, S. A. (1999), “The Politics and Economics of Revenue Growth: A Cross National Analysis”, *European Journal of Political Research*, 36, pp. 87-118.
- SARAÇ, O. (2005), “Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Yapılan

- Düzenlemelerin Değerlendirilmesi”, *Maliye Dergisi*, 148, s.124.
- SAVAŞAN, F. ve DURSUN, İ. (2006), “Türkiye’de Yerel Düzeyde Politik Konjonktürel Devreler”, *Afyon Kocatepe Üniversitesi İİBF Dergisi*, 8 (2), ss. 191-208.
- SAYAN, S. ve BERUMENT, H. (1997), “Türkiye’de Siyaset, Ekonomik Popülizm ve Hükümetler”, *Hacettepe Üniversitesi İİBF Dergisi*, 15 (2), s.171-185.
- SCHNEIDER, F. ve FREY B. S. (1983), “An Empirical Study of Political- Economic Interaction in The United States: A Reply”, *Review of Economics and Statistics*, 65 (1), pp. 178-182.
- SCHULTZ, K. A. (1995), “The Politics of the Political Business Cycle”, *British Journal of Political Science*, 25, pp. 79-99.
- SEZGİN, Ş. (2007), “Türkiye’de Politik Konjonktürel Dalgalanmalar: 1950-2003 Dönemi”, *Ankara Üniversitesi, SBF Dergisi*, 62 (2), ss. 144-154.
- SMYTH, D. J. ve TAYLOR, S. W. (1992), “Inflation-Unemployment Trade-off of Democrats Republicans and Independents: Empirical Evidence on the Partisan Theory”, *Journal of Macroeconomics*, 14, pp. 47-57.
- SNOWDON, B. ve VANE, H. R., (1999), “The New Political Macroeconomics: An Interview with Alberto Alesina”, *American Economist*, 43(1), pp. 19-34.
- TAKATOSHI, I. (1989), “Endogenous Election Timings and Political Business Cycles in Japan”, *National Bureau of Economic Research Working Paper Series, Working Paper*, 128, Camdrige, pp. 26.
- TELATAR, F. (2000), “Parlamenter Sistemlerde Politik Devresel Dalgalanmalar: Teori ve Türkiye İçin Bir Uygulama”, *Gazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 4, s.145.
- TELATAR, F. (2001), “Politik Devresel Dalgalanmalar Teorisi Işığında Demokrasi-Siyaset-Ekonomi İlişkisi: Türkiye Örneği”, *İktisat İşletme Finans Dergisi*, 16 (187), s.57.
- TELATAR, F. (2003), “Political Business Cycle in the Parliamentary Systems: Evidence From Turkey”, *Emerging Markets Finance and Trade*, 39 (4), ss.24-39.
- TUTAR, İ. ve TANSEL, A. (2000), “Political Business Cycles, Institutional Structure and Budget Deficits in Turkey”, *Economic Research Form Working Paper*, WP 2019.
- YAMAK, R. ve YAMAK, N. (1999), “Türkiye’de Genel Milletvekili Seçimleri ve Ekonomi”, *İktisat İşletme Finans Dergisi*, 155 (14), s.47-56.